

NEGERI PULAU PINANG

Warta Kerajaan

DITERBITKAN DENGAN KUASA

GOVERNMENT OF PENANG GAZETTE

PUBLISHED BY AUTHORITY

Jil. 64
No. 17

13hb Ogos 2020

*TAMBAHAN No. 10
PERUNDANGAN*

Pg. P.U. 32.

ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016

PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020

SUSUNAN PERATURAN

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Peraturan

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PELESENAN LADANG BABI

3. Permohonan lesen
4. Pengeluaran lesen

Peraturan

5. Tempoh lesen
6. Mematuhi syarat dan sekatan yang dikenakan ke atas lesen
7. Fi
8. Pindah milik lesen
9. Membaharui lesen

BAHAGIAN III

PENYERAHAN LAPORAN TAHUNAN

10. Penyerahan laporan tahunan
11. Rekod ladang babi

BAHAGIAN IV

KEHENDAK-KEHENDAK AM LADANG BABI

12. Kawalan penyakit
13. Memagar ladang babi
14. Akses ke ladang babi
15. Pengubahsuaian, pembesaran dan penambahan
16. Pelupusan binatang yang mati dan bahan-bahan buangan ladang babi
17. Larangan penyembelihan
18. Barang yang dilarang
19. Haiwan yang dilarang
20. Larangan menggunakan sisa buangan sebagai makanan babi
21. Larangan bagi sisa babi yang tidak diolah
22. Efluen disalur melalui talian paip atau parit konkrit
23. Kawalan makhluk perosak dan lalat
24. Kawalan vektor
25. Kawalan bau

BAHAGIAN V**PELAN SUSUN ATUR LADANG BABI**

Peraturan

26. Kehendak-kehendak pelan susun atur
27. Sistem kandang tertutup
28. Sistem Penternakan Babi Moden
29. Pembatalan pelan susun atur yang diluluskan
30. Zon penampungan ladang babi
31. Pelepasan efluen
32. Sistem rawatan efluen
33. Peraturan piawaian menganalisis efluen
34. Had parameter efluen yang dilepaskan ke dalam pengairan daratan
35. Pengkompaunan kesalahan

BAHAGIAN VI**KUASA PENGARAH**

36. Kuasa Pengarah menetapkan peraturan tambahan

BAHAGIAN VII**PELBAGAI**

37. Pengecualian dan peralihan

JADUAL PERTAMA**JADUAL KEDUA****JADUAL KETIGA**

ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016

PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI (PULAU PINANG) 2020

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 51 Enakmen Penternakan Babi 2016 [*Enakmen 18*], Pihak Berkuasa Negeri dengan ini membuat peraturan-peraturan yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Peraturan-peraturan ini bolehlah dinamakan **Peraturan-Peraturan Pelesenan Penternakan Babi (Pulau Pinang) 2020**.

(2) Peraturan-Peraturan ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh ia disiarkan dalam *Warta*.

Tafsiran

2. Dalam Peraturan-Peraturan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“Amalan Ladang Penternakan Yang Baik (GAHP)” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“anak babi cerai susu” ertinya anak babi yang berumur satu (1) bulan dan telah diasangkan daripada ibunya;

“anak babi menyusu” ertinya anak babi yang baru lahir sehingga umur satu (1) bulan;

“babi betina gantian” ertinya babi betina berumur bawah dua belas (12) bulan dan belum beranak untuk menggantikan babi betina induk;

“babi betina induk” ertinya babi yang hidup yang sedang dikahwinkan termasuklah babi yang pernah bunting sekurang-kurangnya sekali dan babi yang telah beranak;

“babi jantan gantian” ertinya babi jantan berumur enam (6) sehingga sembilan (9) bulan yang menggantikan babi jantan induk untuk tujuan membiak;

“babi jantan induk” ertinya babi jantan berumur sembilan (9) bulan ke atas yang digunakan untuk membiak;

“biosecuriti” ertinya langkah-langkah kumulatif yang hendaklah diambil bagi menghalang penyakit disebabkan virus, bakteria, kulat, protozoa, parasit dan lain-lain daripada masuk ke dalam ladang babi dan mencegah penularan penyakit oleh babi, serangga, tikus, burung liar, haiwan termasuk haiwan liar, manusia, peralatan dan kenderaan dari ladang babi yang dijangkiti ke ladang-ladang berhampiran;

“efluen” ertinya kumbahan yang mengandungi bahan dari tubuh manusia, haiwan atau bahan sebatian dalam bentuk terampai atau larutan, dan termasuk cecair yang mengandungi bahan kimia dalam larutan dan segala sisa dari ladang babi;

“Enakmen” ertinya Enakmen Penternakan Babi 2016 [*Enakmen 18*];

“grower” ertinya babi yang berumur dua (2) bulan sehingga umur empat (4) bulan;

“finisher” ertinya babi yang berumur empat (4) bulan sehingga umur enam (6) bulan ke atas;

“kawasan hijau” ertinya mana-mana kawasan yang ditetapkan sebagai kawasan larangan penternakan babi seperti yang dinyatakan di bawah subperaturan 27(d) Peraturan-Peraturan ini;

“Ketua Pengarah Kualiti Alam Sekeliling” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 [*Akta 127*];

“ladang babi” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“lesen” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“membiaik” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“parameter” ertinya had pelepasan efluen yang ditunjukkan dalam Jadual Kedua atau lain-lain had yang boleh ditentukan oleh Pengarah dari semasa ke semasa;

“pegawai pelesen” ertinya pegawai yang bertanggungjawab untuk menandatangani lesen, iaitu Pengarah Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang atau mana-mana pegawai diberi kuasa yang ditentukan oleh Pengarah Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang secara bertulis;

“pegawai pengkompaun” ertinya mana-mana pegawai diberi kuasa yang ditentukan oleh Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang secara bertulis untuk mengkompaun mana-mana kesalahan di bawah Enakmen;

“pemegang lesen” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“pengairan daratan” termasuk apa-apa takungan air, kolam, tasik, sungai, anak sungai, tali air, parit, mata air atau telaga, mana-mana bahagian laut yang bersempadan pantai pasang surut dan mana-mana kumpulan air di permukaan atau di bawah permukaan bumi, sama ada semula jadi atau buatan;

“Pengarah” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“populasi babi betina dewasa dirian” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“populasi babi dirian” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“ruang pemeliharaan” ertinya suatu kawasan dalam meter persegi yang ditentukan oleh Pengarah di mana pemeliharaan babi akan dijalankan atau dicadangkan untuk dijalankan;

“sisa babi” mempunyai makna yang sama yang diberi kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen;

“sisa buangan” ertinya apa-apa makanan lebihan atau buangan daripada makanan manusia, unggas, lembu, kerbau, rusa, kambing, bebiri, kucing, anjing dan haiwan-haiwan lain yang boleh memudaratkan babi; dan

“sistem pengolahan sisa” ertinya apa-apa kemudahan bagi mengolah efluen supaya tidak, atau berkurangan kemampuannya untuk menyebabkan pencemaran, dan termasuklah segala struktur, peralatan, kelengkapan yang dimaksudkan bagi mengumpul, membawa dan mengepamnya.

BAHAGIAN II

PELESENAN LADANG BABI

Permohonan lesen

3. (1) Suatu permohonan untuk mendapatkan lesen penternakan babi hendaklah dibuat dengan menggunakan Borang A dalam Jadual Pertama dan diserahkan kepada Pengarah.

(2) Jika apa-apa maklumat, butir-butir atau dokumen tambahan seperti yang dikehendaki dalam Borang A tidak diberikan oleh pemohon, permohonan itu hendaklah disifatkan telah ditarik balik oleh pemohon, tanpa menjelaskan hak pemohon itu untuk membuat suatu permohonan baru.

(3) Bayaran fi pemprosesan seperti yang ditetapkan dalam peraturan 7 semasa permohonan dikemukakan tidak akan dikembalikan sama ada permohonan diluluskan atau tidak diluluskan.

Pengeluaran lesen

4. (1) Apabila permohonan diluluskan, pegawai pelesen boleh mengeluarkan lesen, tertakluk kepada—
- (a) pembayaran fi telah dibuat seperti ditetapkan di peraturan 7; dan
 - (b) mematuhi kepada apa-apa syarat atau sekatan yang dinyatakan dalam lesen itu.
- (2) Lesen yang dikeluarkan oleh Pengarah hendaklah seperti mana Borang B dalam Jadual Pertama.

Tempoh lesen

5. Sesuatu lesen yang dikeluarkan atau diperbaharui di bawah Peraturan-Peraturan ini hendaklah berkuat kuasa sehingga 31 Disember tahun dikeluarkan lesen itu.

Mematuhi syarat dan sekatan yang dikenakan ke atas lesen

6. Pemegang lesen hendaklah mematuhi semua syarat dan sekatan yang dikenakan ke atas lesen.

Fi

7. (1) Fi

(a) Borang	RM5.00
(b) Fi proses	RM50.00
(c) Fi salinan lesen diperakui	RM50.00

- (2) Fi setahun hendaklah dikenakan mengikut populasi babi dirian seperti berikut:

(a) 1 ekor hingga 100 ekor	RM100.00
(b) 101 ekor hingga 300 ekor	RM300.00
(c) 301 ekor hingga 500 ekor	RM500.00
(d) 501 ekor dan ke atas	RM1000.00

- (3) Semua fi hendaklah dibayar dalam tempoh sepuluh hari (10) bekerja selepas notis pembayaran dikeluarkan.

- (4) Jika pemohon gagal membayar fi dalam tempoh yang telah ditetapkan sebagaimana dalam notis pembayaran itu, lesen hendaklah dibatalkan.

Pindah milik lesen

8. (1) Sepanjang tempoh sah laku sesuatu lesen, Pengarah boleh, atas permohonan pemegang lesen, membenarkan pemindahan sesuatu lesen kepada mana-mana orang, pertubuhan, perbadanan atau lain-lain entiti yang dinamakan oleh pemegang lesen.

(2) Lesen yang telah dipindah milik boleh diperakui untuk pembaharuan tahunan mengikut budi bicara Pengarah.

(3) Fi bagi pindah milik lesen ialah RM50.00.

Membaharui lesen

9. (1) Permohonan untuk membaharui lesen hendaklah dikemukakan kepada pegawai pelesen dalam tempoh tidak kurang daripada tiga (3) bulan sebelum tarikh tamat lesen semasa.

(2) Permohonan untuk membaharui lesen hendaklah dibuat seperti yang ditetapkan dalam peraturan 3.

(3) Bayaran fi sebanyak dua kali ganda daripada fi yang dinyatakan dalam peraturan 7 hendaklah dikenakan bagi permohonan pembaharuan lesen yang dibuat kurang daripada tempoh tiga (3) bulan sebelum tarikh tempoh lesen atau yang dibuat selepas tamat tempoh lesen.

(4) Pegawai pelesen boleh tidak membaharui lesen di bawah peraturan ini dalam keadaan berikut, jika pemegang lesen—

(a) telah secara berulang kali atau berterusan melakukan kesalahan di bawah Peraturan-Peraturan ini atau di bawah Enakmen atau melanggar syarat-syarat lesen; atau

(b) didapati bersalah dan disabitkan atas mana-mana kesalahan di bawah Peraturan-Peraturan ini atau di bawah Enakmen.

(5) Keputusan pegawai pelesen untuk tidak membaharui lesen boleh dirayu kepada Pihak Berkuasa Negeri dan keputusan Pihak Berkuasa Negeri adalah muktamad.

(6) Rayuan di bawah subperaturan (4) hendaklah dibuat melalui pegawai pelesen dalam tempoh tiga puluh (30) hari dari pemberitahuan keputusan itu untuk dikemukakan kepada Pihak Berkuasa Negeri dalam satu tempoh yang munasabah.

(7) Subperaturan (3) hendaklah terpakai jika Pihak Berkuasa Negeri membenarkan rayuan itu.

BAHAGIAN III

PENYERAHAN LAPORAN TAHUNAN

Penyerahan laporan tahunan

10. (1) Pemegang lesen hendaklah menyerahkan laporan tahunan dengan menggunakan Borang E dalam Jadual Pertama bersama dengan pelan susun atur baru, jika ada, mengenai permohonan untuk pengubahsuaian, pembesaran dan penambahan atau kerja-kerja yang berkaitan dengan ruang pemeliharaan babi, kemudahan dan sistem kumbahan dan pengolahan sisa.
- (2) Laporan tahunan hendaklah diserahkan kepada Pengarah atau pegawai pelesen semasa permohonan lesen.
- (3) Pengarah boleh, mengikut budi bicaranya membatalkan lesen itu jika pemegang lesen gagal berbuat demikian.

Rekod ladang babi

11. (1) Pemegang lesen hendaklah menyediakan rekod ladang yang lengkap yang mengandungi maklumat seperti dalam Borang F Jadual Pertama.
- (2) Rekod itu hendaklah diselenggara dengan baik dan dikemas kini dari semasa ke semasa.

BAHAGIAN IV

KEHENDAK-KEHENDAK AM LADANG BABI

Kawalan penyakit

12. (1) Pemegang lesen hendaklah mengenakan kacipan telinga (ear notching) atau sebarang tanda pengenal yang ditetapkan oleh Pengarah pada ternakan babi miliknya.
- (2) Setiap ladang babi hendaklah mempunyai buku pasport babi dengan kod ladang atau Nombor Pengenalan Premis yang ditetapkan oleh Pengarah.
- (3) Pemegang lesen hendaklah memantau status penyakit di ladang babi mengikut jadual dan menyimpan rekod pemantauan penyakit yang lengkap dan dikemas kini.
- (4) Jika berlaku wabak atau serangan penyakit di ladang, pemegang lesen hendaklah dengan serta merta mengambil langkah yang sepatutnya atau membuat kawalan dan pencegahan sebagaimana yang diarahkan oleh Pengarah.

Memagar ladang babi

13. Semua ladang babi hendaklah dipagar sepenuhnya, yang secara munasabahnya boleh menghalang kemasukan haiwan atau makhluk perosak dan menghalang ternakan di dalam ladang babi terlepas keluar.

Akses ke ladang babi

14. (1) Hanya satu akses kenderaan ke ladang babi dibenarkan, melainkan atas apa-apa sebab sebagaimana yang difikirkan patut oleh Pengarah, bahawa lebih daripada satu akses wajar dibenarkan.

(2) Akses ke ladang babi hendaklah dilengkapi dengan kelengkapan biosekuriti iaitu dengan menggunakan *vehicle dip* atau *vehicle spray* atau kedua-duanya.

Pengubahsuaihan, pembesaran dan penambahan

15. Melainkan jika diluluskan oleh Pengarah atas suatu permohonan, tiada pengubahsuaihan, pembesaran, penambahan atau kerja-kerja yang berkaitan dengan ladang babi boleh dibenarkan.

Pelupusan binatang yang mati dan bahan-bahan buangan ladang babi

16. (1) Semua binatang yang mati dan karkas atau bahagiannya hendaklah dilupuskan dengan cara dibakar secara tertutup atau ditanam.

(2) Bahan-bahan buangan ladang babi hendaklah dilupuskan menurut apa-apa garis panduan yang ditentukan oleh Pengarah.

Larangan penyembelihan

17. (1) Penyembelihan babi adalah dilarang di dalam ladang babi.

(2) Semua aktiviti penyembelihan hendaklah dijalankan di rumah sembelih babi yang dilesenkan dengan Pihak Berkuasa Negeri.

Barang yang dilarang

18. (1) Penggunaan sebarang bahan kimia dan ubat terlarang seperti mana dinyatakan di bawah Akta Racun 1952 [Akta 366] dan Akta Makanan 1983 [Akta 281], Akta Makanan Haiwan 2009 [Akta 698] atau peraturan yang dibuat di bawahnya sebagaimana dinyatakan dalam Jadual Ketiga Peraturan-Peraturan ini adalah menjadi satu kesalahan di bawah seksyen 21 Enakmen.

(2) Penggunaan sebarang bahan kimia kawalan seperti mana dinyatakan di bawah Akta Racun 1952 [Akta 366] atau peraturan yang dibuat di bawahnya hendaklah disimpan di dalam tempat berkunci dan direkodkan penggunaannya.

Haiwan yang dilarang

19. (1) Semua spesis haiwan dan unggas lain hendaklah tidak dibenarkan dipelihara di ladang babi.

(2) Walau apa pun subperaturan (1), anjing dibenarkan dipelihara di dalam ladang babi untuk tujuan keselamatan.

Larangan menggunakan sisa buangan sebagai makanan babi

20. Sisa buangan tidak dibenarkan dibawa masuk oleh pemegang lesen ke dalam ladang babi untuk dijadikan makanan babi.

Larangan bagi sisa babi yang tidak diolah

21. Sisa babi yang tidak diolah tidak dibenarkan untuk dilepaskan oleh pemegang lesen ke dalam pengairan daratan.

Efluen disalur melalui talian paip atau parit konkrit

22. Semua efluen di dalam kandang tertutup hendaklah disalur melalui saluran paip atau parit konkrit, dan pemegang lesen hendaklah mengadakan penyelenggaraan serta pembersihan berjadual sebagaimana diarahkan oleh Pengarah.

Kawalan makhluk perosak dan lalat

23. (1) Pemegang lesen hendaklah mengadakan satu sistem kawalan makhluk perosak yang berkesan di kawasan ladang babi termasuk stor makanan.

(2) Pemegang lesen hendaklah dilarang menanam apa-apa pokok di dalam kawasan ladang babi dan apa-apa tanaman lain yang menggalakkan kehadiran unggas dan kelawar.

(3) Pemegang lesen hendaklah bertanggungjawab untuk memastikan indeks lalat tidak melebihi tahap piawaian yang ditetapkan iaitu tidak melebihi sepuluh (10) ekor selama tiga puluh (30) saat dengan menggunakan Scuder fly grill berukuran 24 inci x 24 inci.

Kawalan Vektor

24. Pemegang lesen hendaklah mematuhi perkara berikut sebagai langkah kawalan vektor iaitu dengan memastikan—

- (a) kebersihan ladang babi sentiasa berada pada tahap yang memuaskan;
- (b) tiada sampah sarap yang dibiarkan bertaburan di sekitar ladang babi;
- (c) longkang dibina dengan sempurna dan berfungsi dengan perparitan bersambung dan seterusnya ke kolam kumbahan atau sistem biogas;
- (d) tangki air sentiasa bertutup;
- (e) ubat jentik-jentik dimasukkan ke dalam takungan air; dan
- (f) pelaksanaan semburan kabus secara berjadual.

Kawalan Bau

25. (1) Pemegang lesen bertanggungjawab untuk mengambil langkah-langkah supaya tahap bau di ladang babi adalah terkawal dan tidak menyebabkan pencemaran udara.

(2) Pemegang lesen hendaklah memastikan—

- (i) tahap gas ammonia di dalam kandang tertutup hendaklah di bawah dua puluh (20) bahagian per sejuta (1,000 000) (ppm); dan
- (ii) tahap gas hidrogen sulfida di dalam kandang tertutup hendaklah di bawah lima (5) (ppm).

BAHAGIAN V**PELAN SUSUN ATUR LADANG BABI****Kehendak-kehendak pelan susun atur**

26. Semua ladang babi hendaklah dibina dan direka bentuk mengikut ketetapan yang dinyatakan dalam Borang A seperti berikut:

- (a) Perihal tempat, dimensi dan saiz kandang tertutup yang dicadangkan, sistem pengolahan sisa, kolam air dan struktur-struktur lain;
- (b) Kedudukan sempadan tanah yang digunakan bagi maksud kawasan pengeluaran babi, sistem pengolahan sisa, simpanan air dan mana-mana kawasan lain yang boleh digunakan dalam memberi maklumat mengenai pelan susun atur ladang babi tersebut;
- (c) Jarak antara kandang-kandang tertutup hendaklah tidak kurang daripada empat (4) meter dari cucur atap ke cucur atap bagi ladang babi baru;
- (d) Bagi ladang babi yang sedia ada, jarak hendaklah mengikut topografi atau diluluskan selainnya oleh Pengarah;
- (e) Jarak minimum kawasan hijau dari cucur atap kandang tertutup ke sempadan ladang babi hendaklah tidak kurang daripada sepuluh (10) meter;
- (f) Bagi ladang babi yang sedia ada, jarak hendaklah mengikut keadaan sedia ada atau diluluskan selainnya oleh Pengarah;
- (g) Penyediaan bekalan simpanan air hendaklah sentiasa mencukupi untuk pengurusan harian ladang babi;
- (h) Penyediaan suatu kawasan simpanan untuk sistem pengolahan sisa; dan
- (i) Tiada penggunaan lantai tanah di dalam kandang tertutup.

Sistem kandang tertutup

27. Sistem kandang tertutup hendaklah mempunyai spesifikasi seperti berikut:

- (a) Bangunan kandang tertutup hendaklah bertutup rapat serta kalis unggas dan makhluk perosak, kecuali di bahagian untuk udara keluar masuk;
- (b) Pemasangan sistem pengudaraan sama ada menggunakan kipas ekzos atau penyamanan udara;
- (c) Penyediaan bekalan elektrik jenis tiga fasa;
- (d) Penyediaan generator untuk membekalkan tenaga elektrik jika bekalan elektrik utama terputus;
- (e) Penyediaan komponen sokongan pengesanan suhu dan kelembapan di dalam kandang tertutup;
- (f) Penyediaan sistem amaran kecemasan;
- (g) Penyediaan peralatan makanan dan minuman jenis automatik atau secara manual;
- (h) Penyediaan kemudahan cahaya yang mencukupi di dalam kandang tertutup; dan
- (i) Penyediaan panel sistem kawalan automatik.

Sistem Penternakan Babi Moden

28. (1) Semua ladang babi hendaklah mematuhi Sistem Penternakan Babi Moden yang mengandungi kriteria-kriteria yang berikut:

I. Kandang tertutup

Kandang yang keseluruhan bahagiannya bertutup rapat kecuali di bahagian untuk udara keluar masuk, di mana pengudaraan, suhu, keterangan cahaya dan kadar kelembapan di dalam kandang dapat dikawal.

II. Kumbahan sifar

- (i) Pelepasan efluen atau air buangan tidak dibenarkan dari ladang babi ke alur air;
- (ii) Efluen diolah dan dikitar semula untuk kegunaan ladang babi seperti mencuci kandang;
- (iii) Konsep *zero discharge* digalakkan bagi ladang babi yang terletak di hulu takat pengambilan air; dan

- (iv) Bagi ladang babi yang perlu pelepasan, efluen ternakan hendaklah mematuhi had pelepasan iaitu BOD₅ lima puluh (50) (ppm) seperti yang diperuntukkan dalam Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 [Akta 127].

III. Zon penampnan

Zon yang merupakan jarak garis lurus di antara pagar ladang babi dengan rumah kediaman awam, sekolah, klinik, tempat beribadat dan lain-lain yang terdapat dalam jarak minima dua ratus (200) meter.

IV. Amalan Ladang Penternakan Yang Baik (GAHP)

Amalan Penternakan Yang Baik (GAHP) bertujuan untuk mencapai matlamat berikut:

- (i) Keselamatan makanan untuk pengguna;
 - (ii) Industri yang mesra alam;
 - (iii) Kebajikan haiwan terpelihara; dan
 - (iv) Memastikan keselamatan, kesihatan dan keselesaan kepada pekerja ladang dan haiwan.
- (2) Pengarah boleh membuat garis panduan yang berhubungan dengan Amalan Ladang Penternakan Yang Baik (GAHP), yang hendaklah menjadi sebahagian daripada Peraturan-Peraturan ini.

Pembatalan pelan susun atur yang diluluskan

29. (1) Apabila pelan susun atur diluluskan oleh Pengarah, pembinaan ladang babi hendaklah bermula dalam masa satu tahun kalendar.

(2) Ketidakpatuhan kepada Peraturan-Peraturan ini akan mengakibatkan pembatalan kelulusan pelan tersebut dan lesen ditarik balik.

(3) Pengarah boleh melanjutkan tempoh pembinaan ladang babi di bawah subperaturan 30(1) mengikut budi bicaranya.

(4) Mana-mana orang yang terkilan dengan—

- (a) keengganan Pengarah untuk mengeluarkan atau memperbaharui apa apa pelan susun atur; atau
- (b) penggantungan atau pembatalan apa-apa pelan susun atur,

boleh dalam masa tiga puluh (30) hari dari tarikh dimaklumkan secara bertulis berkenaan dengan keengganan, penggantungan ataupun pembatalan itu, merayu secara bertulis kepada Pihak Berkuasa Negeri terhadap keputusan itu.

(5) Pihak Berkuasa Negeri boleh, selepas menimbangkan rayuan di bawah subperaturan (4), membenarkan atau menolak keputusan yang dirayu terhadapnya, dan keputusan Pihak Berkuasa Negeri itu adalah muktamad.

Zon penampan ladang babi

30. (1) Zon penampan ladang babi bagi ladang babi baru hendaklah melingkungi dan mengelilingi seluruh ladang babi dan hendaklah tidak kurang daripada dua ratus (200) meter, melainkan jika diluluskan oleh Pihak Berkuasa Negeri.

(2) Bagi ladang babi sedia ada, ladang itu hendaklah mengikut jarak sedia ada sebelum Peraturan-Peraturan ini diwartakan.

(3) Aktiviti dan pembangunan yang bersesuaian boleh dibenarkan di dalam zon penampan ladang babi dengan kebenaran bertulis daripada Pihak Berkuasa Negeri.

Pelepasan efluen

31. (1) Pemegang lesen hendaklah memastikan kedudukan tempat pelepasan efluen hendaklah tertakluk kepada penentuan yang dibuat oleh Pengarah.

(2) Kedudukan dan reka bentuk aliran keluar pada tempat pelepasan efluen ke dalam mana-mana pengairan daratan atau ke atas mana-mana tanah sebagaimana yang ditentukan dalam subperaturan (1) tidak boleh diubah atau ditukar tanpa mendapat kelulusan bertulis daripada Pengarah terlebih dahulu.

(3) Kepekatan parameter efluen yang dilepaskan atau akan dilepaskan, hendaklah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Kedua Peraturan-Peraturan ini.

(4) Bagi maksud peraturan ini, prosedur bagi mengambil sampel bagi analisa kimia adalah seperti yang ditentukan oleh Pengarah.

Sistem rawatan efluen

32. (1) Sistem rawatan efluen hendaklah didirikan dengan merangkumi sistem biogas atau sistem kolam kumbahan yang merangkumi proses pengasingan pepejal dan rawatan aerobik atau rawatan anaerobik.

(2) Sistem rawatan yang dinyatakan dalam subperaturan (1) boleh ditambah baik dengan rawatan-rawatan tambahan yang boleh memperbaiki hasil rawatan efluen ladang babi dengan kebenaran Pengarah.

(3) Kolam efluen hendaklah bersimen keseluruhan dengan keluasan yang boleh menampung efluen pengeluaran empat puluh (40) liter bagi seekor babi untuk sehari.

Peraturan piawaian menganalisis efluen

33. Bagi maksud Peraturan-Peraturan ini, pelepasan efluen ke dalam mana-mana pengairan daratan hendaklah mengikut apa-apa undang-undang bertulis lain yang berhubungan dengan pelepasan efluen yang sedang berkuat kuasa.

Had parameter efluen yang dilepaskan ke dalam pengairan daratan

34. (1) Jika pemegang lesen melepaskan efluen dari ladang babi yang mengandungi bahan-bahan yang mempunyai kepekatan lebih besar daripada yang dinyatakan dalam Jadual Kedua Peraturan-Peraturan ini, adalah melakukan kesalahan.

(2) Tertakluk kepada subperaturan (1), lesen yang dikeluarkan di bawah Enakmen boleh dibatalkan oleh Pengarah jika pemegang lesen telah didapati bersalah dengan undang-undang yang sedang berkuat kuasa berhubungan dengan pelepasan efluen.

Pengkompaunan kesalahan

35. (1) Dengan keizinan bertulis Pendakwa Raya, apa-apa kesalahan yang dilakukan di bawah Peraturan-Peraturan ini boleh dikenakan kompaun oleh Pengarah, dengan membayar kepada Pengarah suatu amaun yang tidak melebihi lima puluh (50) peratus daripada amaun denda maksimum bagi kesalahan itu dalam masa yang dinyatakan dalam tawaran itu.

(2) Arahān mengkompaun akan dikeluarkan dengan menggunakan Borang C dalam Jadual Pertama Peraturan-Peraturan ini.

(3) Penerimaan tawaran pengkompaunan hendaklah dibuat dengan menggunakan Borang D dalam Jadual Pertama Peraturan-Peraturan ini.

BAHAGIAN VI**KUASA PENGARAH****Kuasa Pengarah menetapkan peraturan tambahan**

36. Pengarah boleh menetapkan apa-apa peraturan tambahan yang dikehendaki dari semasa ke semasa bagi tujuan penambahbaikan industri babi.

BAHAGIAN VII**PELBAGAI****Pengecualian dan peralihan**

37. (1) Semua pemunya ladang babi yang sedia ada hendaklah memohon lesen penternakan babi dalam tempoh enam bulan dari tarikh permulaan kuat kuasa Peraturan-Peraturan ini.

(2) Pengarah boleh, mengikut budi bicaranya menolak mana-mana permohonan yang dibuat selepas tamat tempoh tersebut.

(3) Pengarah boleh, mengikut budi bicaranya mengecualikan mana-mana ladang babi sedia ada daripada mana-mana peraturan di bawah Bahagian V Peraturan-Peraturan ini.

JADUAL PERTAMA

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Peraturan 3]

BORANG A

PERMOHONAN UNTUK MENDAPATKAN LESEN

Saya/Kami yang bertandatangan di bawah dengan ini memohon lesen menurut peruntukan-peruntukan Enakmen Penternakkan Babi 2016 dan Peraturan-Peraturan Pelesenan Penternakan Babi (Pulau Pinang) 2020, bagi maksud itu memberi butir-butir berikut:

SEKSYEN 1 PENGENALAN	MUKA SURAT 1/2	UNTUK KEGUNAAN PEJABAT
<p>1. (i) Nama dan Alamat ladang: Poskod: No. Tel: Kod Ladang/No. Pengenalan Premis: No. GPS: No. Pendaftaran Perniagaan: (Jika pertubuhan perbadanan, sila kepilkan pendaftaran dengan Pendaftar Syarikat/Perniagaan)</p> <p>(ii) Nama dan Alamat pemohon (Jika pertubuhan perbadanan, nama salah seorang Pengurus/ Pengarah) No. Kad Pengenalan: Poskod: No. Tel:</p> <p>(iii) Tempat yang dicadangkan untuk penternakan babi Daerah: Mukim: No. Lot: Keluasan (digabungkan): (hektar) Tarat tanah: Sekatan tanah: (Jika ada) (Sila kepilkan salinan geran tanah yang disahkan bersama permohonan ini)</p>		

SEKSYEN 2 DATA PENGHASILAN	MUKA SURAT 2/2	UNTUK KEGUNAAN PEJABAT
<p>2. (i) Ruang pemeliharaan: meter persegi</p> <p>(ii) Bilangan babi jantan induk: ekor</p> <p>(iii) Populasi babi betina induk dirian: ekor</p> <p>(iv) Populasi babi dirian: ekor</p> <p>Nota: Tafsiran terma—</p> <p>(a) “ruang pemeliharaan” ertinya suatu kawasan dalam meter persegi, di mana pemeliharaan babi dijalankan atau dicadang dijalankan;</p> <p>(b) “babi jantan induk” ertinya jumlah bilangan babi jantan induk yang digunakan dalam pembiakan babi betina;</p> <p>(c) “populasi babi betina dewasa dirian” ertinya jumlah bilangan babi yang hidup yang sedang dikahwinkan termasuklah babi yang pernah bunting sekurang-kurangnya sekali dan babi yang telah beranak; dan</p> <p>(d) “populasi babi dirian” ertinya jumlah bilangan babi yang hidup.</p> <p>(Sila kepilkan pelan susun atur yang menunjukkan sempadan lot, dimensi keseluruhan struktur fizikal untuk penternakan babi (panjang dan lebar) termasuklah rumah kediaman, kilang makanan, stor makanan, kolam air dan struktur-struktur lain yang sedia ada dan kemudahan pengolahan siswa yang dicadangkan. Pelan susun atur hendaklah tepat bagi struktur orientasi dan dimensi serta diperakukan oleh pemohon).</p>		

Saya dengan ini mengaku bahawa segala maklumat yang diberikan dalam permohonan ini adalah benar.

Tarikh:

.....

(Nama Pemohon)

.....

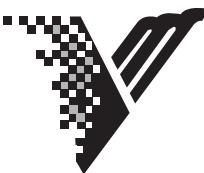
(Tandatangan Pemohon)

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Peraturan 4]

BORANG B

LESEN PENTERNAKAN BABI

	Nama : No. K/P: Alamat : No. Tel.:
No. Resit:	No. Lesen:
<p>Untuk penternakan babi tertakluk kepada peruntukan-peruntukan Enakmen Penternakan Babi 2016 dan Peraturan-Peraturan Pelesenan Penternakan Babi (Pulau Pinang) 2020 dengan apa-apa sekatan dan syarat yang dinyatakan.</p> <p>Kod ladang/No. Pengenalan Premis: Alamat ladang: No. GPS: Ruang pemeliharaan:meter persegi Populasi babi dirian:ekor</p> <p>Fi (RM):..... Tarikh bayaran: Tarikh lesen dikeluarkan: Tarikh luput lesen:</p> <p>Lain-lain sekatan/syarat: </p> <p>Tarikh: Tandatangan: (Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang)</p>	

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Subperaturan 35(2)]

BORANG C

ARAHAN MENGKOMPAUN KESALAHAN

Kepada :

.....
.....

Rujukan

Dalam pemeriksaan, Jabatan mendapati kamu melakukan kesalahan berikut di bawah peruntukan undang-undang yang berkenaan:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Tarikh: Masa: pagi/petang

Tempat:

Maklumat tambahan:

2. Dalam menjalankan kuasa-kuasa yang diperuntukkan kepada saya di bawah Enakmen Pernakan Babi 2016, saya menawarkan untuk mengkompaun kesalahan untuk sejumlah Ringgit Malaysia: (RM).

Jika tawaran ini diterima, bayaran boleh dibuat melalui wang tunai. Bayaran hanya boleh dibuat di Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang. Resit rasmi akan dikeluarkan.

3. Tawaran ini akan luput pada Jika pembayaran penuh jumlah yang dinyatakan di atas gagal diterima pada atau sebelum tarikh tersebut, pendakwaan akan dimulakan terhadap kamu menurut Enakmen Pernakan Babi 2016 dan peraturan-peraturan yang dibuat di bawahnya.

Tarikh:
.....
..... Pengarah/pegawai pelesen

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Subperaturan 35(3)]

BORANG D

PENERIMAAN TAWARAN MENGKOMPAUN

Kepada:

Pengarah Perkhidmatan Veterinar
Negeri Pulau Pinang

PENERIMAAN TAWARAN MENGKOMPAUN

Saya merujuk kepada tawaran kompaun kesalahan di bawah rujukan
No. bertarikh
Dengan ini, saya menerima tawaran kompaun tersebut dan bersama-sama ini
dilampirkan wang tunai sebanyak Ringgit Malaysia
..... (RM.....)
sebagai penjelasan penuh kompaun.

Tarikh:

Tandatangan:

Nama (Huruf Besar):

.....

Alamat dan Kod ladang/
No. Pengenalan Premis:

.....

.....

.....

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Peraturan 10]

BORANG E

PENYERAHAN LAPORAN TAHUNAN

SEKSYEN 1 : Untuk diisi oleh Pemegang lesen

Laporan tahunan

Nama:	Tahun:
	Nama ladang:
	Kod ladang/No. Pengenalan Premis:
No. Kad Pengenalan:	No. GPS:
Alamat:	No. Pendaftaran Perniagaan: (Jika ada)
Poskod: No. Telefon: No. lesen: Status lesen: (Nyatakan jika Lesen Sementara)	Alamat: Poskod: No. Telefon: Tarikh lesen dikeluarkan: Tarikh luput lesen:

POPULASI BABI DIRIAN DAN POPULASI BABI BETINA DEWASA DIRIAN

Ruang pemeliharaan:	meter persegi
Bilangan babi jantan:	ekor
Bilangan babi betina dewasa dirian:	ekor
Bilangan babi betina gantian:	ekor
Populasi babi dirian:	ekor

SUSUN ATUR LADANG BABI DAN PENGURUSAN BUANGAN

- Adakah apa-apa perubahan kepada kemudahan susun atur dalam tempoh laporan?

Jawapan: Ya/Tidak (Potong mana yang tidak berkenaan)
Jika Ya, lampirkan bersama dengan jawapan.

2. Adakah apa-apa cadangan untuk menukar pelan susun atur, ruang pemeliharaan, sistem pengolahan sisa dalam tempoh yang berikutnya?

Jawapan: Ya/Tidak (Potong mana yang tidak berkenaan)
Jika Ya, lampirkan bersama dengan jawapan.

Nota: Bagi apa-apa perubahan pada pelan susun atur yang asal, sila kepilkkan pelan susun atur yang baru dan perincian berhubung dengan perubahan yang dibuat dan yang dicadangkan akan dibuat. Kelulusan hendaklah terlebih dahulu diberikan oleh Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang sebelum perubahan dibuat.

Saya dengan ini mengaku bahawa semua maklumat yang diberikan dalam permohonan ini adalah benar.

Tarikh:

.....
(Nama Pemohon)

.....
(Tandatangan Pemohon)

Cop Syarikat (Jika berkenaan)

SEKSYEN 2 (Untuk diisi oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang)

Penemuan:

Kebersihan ladang Baik Memuaskan Kurang Baik

Pengolahan sisa Baik Memuaskan Kurang Baik

Arahan/tindakan:

.....
.....
.....

Permohonan disokong/tidak disokong (Potong mana yang tidak berkenaan)

Tarikh: Tandatangan:
(Pengarah Perkhidmatan Veterinar
Negeri Pulau Pinang)

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Peraturan 11]

BORANG F

REKOD LADANG BABI

SEKSYEN 1: Diisi oleh pemegang lesen						
LAPORAN BULANAN						
Bulan :						
Nama ladang :				Kod ladang/:		
No. Pengenalan Premis						
Rekod populasi babi dalam ladang babi						
Jenis Babi	Bil. babi	Jual	Beranak	Mati	Lupus	Baki
Babi jantan induk						
Babi betina dewasa dirian						
Babi jantan gantian						
Babi betina gantian						
Anak babi menyusu						
Anak babi cerai susu						
<i>Grower</i>						
<i>Finisher</i>						
Populasi babi dirian						

Rekod pemantauan penyakit				
Jenis penyakit	Bil. sakit	Bil. mati	Ubat diberi	Catatan

Rekod penyelenggaraan dan pembersihan ladang (tandakan (/))							
Tarikh	Longkang	Pagar	Kandang	Sistem Pengolahan Sisa	Rumput	Bumbung	Lain-lain

Disediakan oleh:

(Tandatangan Pemegang Lesen)

Disahkan oleh:

(Tandatangan Pengarah)

JADUAL KEDUA**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Subperaturan 31(3), Peraturan 34]

HAD PARAMETER BAGI PELEPASAN EFLUEN

Parameter (1)	Pelepasan ke dalam pengairan daratan/ke atas tanah (2)
Keperluan Oksigen Kimia hayat (B.O.D) 5 hari, 20°C mg/l	50
Keperluan Oksigen Kimia (C.O.D) mg/l	500
Pepejal-pepejal ampaian mg/l	100

Pihak Berkuasa Negeri boleh mengkaji semula parameter/pematuhan piawaian.

Dibuat pada:

JADUAL KETIGA

**ENAKMEN PENTERNAKAN BABI 2016
PERATURAN-PERATURAN PELESENAN PENTERNAKAN BABI
(PULAU PINANG) 2020**

[Subperaturan 18(1)]

BARANG YANG DILARANG

Antibiotik, Hormon dan Bahan Kimia Terlarang

(I) A. Antibiotik

- (1) Avoparcin
- (2) Nitorfurans
 - (a) Nitrofurantoin
 - (b) Nitrofurazon
 - (c) Furozolidone
 - (d) Furaltadone
- (3) Teicoplanin
- (4) Vankomisin
- (5) Carbadox
- (6) Olaquindox
- (7) Choramphenicol

(II) B. Hormon

- (1) Dietilstilbestrol
- (2) Dienestrol
- (3) Heksestrol
- (4) Agen antitiroid

(III) C. Bahan Kimia Lain

- (1) Pestisid : Cyromazine
- (2) Ubat-ubatan selain antibiotik

(3) Beta agonists:

- (a) Salbutamol
- (b) Terbutaline
- (c) Clenbuerol
- (d) Fenoterol
- (e) Salmeterol
- (f) Bambuterol HCl
- (g) Bitolterol Mesilate
- (h) Broxaterol
- (i) Eformoterol fumarate
- (j) Pirbuterol HCl
- (k) Procaterol HCl
- (l) Reproterol HCl
- (m) Rimiterol Hbr
- (n) Tretoquinol HCl
- (o) Tulobuterol HCl
- (p) Dapson
- (q) Klorpromazin
- (r) Kloroform
- (s) Kolkisin
- (t) Nitroimidazole
 - (aa) Dimetridazole
 - (bb) Ipronidazole
 - (cc) Metronidazole
 - (dd) Ronidazole
- (u) Klorofluorokarbon

(IV) Lain–Lain

(1) Hijau malakit dan *Leucomalachite green*

(2) *Crystal violet*

Dibuat pada 14 Julai 2020
[VPP 06/32 Jld 2; PUNPP 352/100/1/2/SUB/79]

MUHAMAD AZRAI BIN MOHAMAD ZAINI
Setiausaha
Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri
Pulau Pinang

PIG FARMING ENACTMENT 2016

PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020

ARRANGEMENT OF REGULATIONS

PART I

PRELIMINARY

Regulation

1. Short title and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING OF PIG FARM

3. Application for licence
4. Issuance of licence
5. Duration of licence
6. Compliance with conditions and restrictions imposed on the licence
7. Fee
8. Transfer of licence
9. Renewal of licence

PART III

SUBMISSION OF ANNUAL REPORT

10. Submission of annual report
11. Pig farm record

PART IV

GENERAL REQUIREMENTS OF THE PIG FARM

12. Disease control
13. Fencing of the pig farm

Regulation

14. Access to the pig farm
15. Renovation, expansion and extension
16. Disposal of dead animals and pig farm waste
17. Prohibition of slaughtering
18. Prohibited items
19. Prohibited animals
20. Prohibition usage of waste as pig food
21. Prohibition of untreated pig waste
22. Effluent channelled by pipe lines or concrete drains
23. Pest and flies control
24. Vector control
25. Odours control

PART V

LAYOUT PLAN FOR PIG FARM

26. Requirements for layout plan
27. Closed house system
28. Modern Pig Farming System
29. Revocation of approved layout plan
30. Buffer Zone for the pig farm
31. Discharge of effluent
32. Effluent treatment system
33. Standard rules in analysing effluent
34. Parameter limit of effluent discharged into inland waters
35. Compounding of offences

PART VI

POWER OF DIRECTOR

36. Power of Director to determine additional regulations

PART VII

MISCELLANEOUS

37. Exemption and transitional

FIRST SCHEDULE

SECOND SCHEDULE

THIRD SCHEDULE

PIG FARMING ENACTMENT 2016

PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020

IN exercise of the powers conferred by section 51 of the Pig Farming Enactment 2016 [*Enactment 18*], the State Authority makes the following regulations:

PART I

PRELIMINARY

Short title and commencement

1. (1) These regulations may be cited as the **Pig Farming Licensing (Penang) Regulations 2020**.

(2) These Regulations shall come into operation on a date of its publication in the *Gazette*.

Interpretation

2. In these Regulations, unless the context otherwise requires—

“Good Animal Husbandry Practice” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“piglet weaned” means one month (1) old piglet and had been separated from his mother;

“piglet suckling” means a newborn piglet up to the age of one (1) month;

“Gilt” means a female pig under the age of twelve (12) months and have not given birth to replace the sow parent;

“sow parent” means that live female pig which are being mated, including female pig which had conceived at least once and those farrowing;

“standing boar” means a male pig aged six (6) to nine (9) months to replace pork male parent for breeding purposes;

“boar parent” means a male pig aged nine (9) months and older used for breeding;

“biosecurity” means cumulative measures that should be taken to prevent disease caused by viruses, bacteria, fungi, protozoa, parasites and others from entering the pig farm and to prevent the transmission of disease by pigs, insects, rodents, wild birds, animals including wild animals, human, equipment and vehicles from infected pig farm to neighbouring farm;

“effluent” means sewage that contains material from the human body, animals or material compounds in suspension or solution, and include liquids containing chemicals in solution and all waste from the pig farm;

“Enactment” means the Pig Farming Enactment 2016 [*Enactment 18*];

“grower” means pig aged of two (2) months to four (4) months age;

“finisher” means pig aged of four (4) months to six (6) months age;

“green area” means any area designated as a prohibited area for pig farming as specified under subregulation 27 (d) of these Regulations;

“Director General of Environmental Quality” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Environmental Quality Act 1974 [*Act 127*];

“pig farm” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“licence” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“breed” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“parameter” means effluent discharge limits shown in the Second Schedule or other limitations that may be determined by the Directors from time to time;

“licensing officer” means an officer responsible for signing the licence, which is the Director of the Department of Veterinary Services of Penang or any authorised officer determined by the Director of Veterinary Services State of Penang in writing;

“compounding officer” means any authorised officer to be determined by the Director of Veterinary Services State of Penang in writing to compound any offence under this Enactment;

“licensee” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“inland waters” includes any reservoirs, ponds, lakes, rivers, streams, canals, ditches, springs or wells, any part of the adjacent coastal ocean tides and any body of water on the surface or below the earth’s surface, whether natural or artificial;

“Director” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“standing sow population” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“standing pig population stands” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“rearing space” means an area in square meters as determined by the Director where pig rearing will be carried out or proposed to be carried out;

“pig waste” has the same meaning assigned to it in section 2 of the Enactment;

“waste” means any surplus food or waste from human foods, poultry, cattles, buffaloes, deers, goats, sheeps, cats, dogs and other animals that may harm pig; and

“waste processing system” means any facility to process the effluent not, or decrease its ability to cause pollution, and includes all structures, tools, equipments intended for collecting, transporting and pumping it.

PART II

LICENSING OF PIG FARM

Application for licence

3. (1) An application for pig farming licence shall be made using a complete filled out Form A of the First Schedule and shall be submitted to the Director.

(2) Notwithstanding the licensee’s right to apply for renewal of licence, if any information, particulars or additional documents required under subregulation (1) is not provided by the applicant, the application shall deemed to be withdrawn and shall not be further proceeded with.

(3) A payment of prescribed fee under regulation 7 shall not be refunded whether the application is approved or refused.

Issuance of licence

4. (1) If the application is approved, the licensing officer shall issue a licence subject to—

(a) the payment of fees as specified in regulation 7; and

(b) any conditions or restrictions specified in the licence from time to time.

(2) A licence issued by the Director shall be as set out in Form B in the First Schedule.

Duration of licence

5. A licence issued or renewed under these Regulations shall be in force until 31 December of the year the licence was issued.

Compliance with conditions and restrictions imposed on the licence

6. A licensee shall comply with all conditions and restrictions imposed on the licence.

Fee

7. (1) Fee

(a) Form	RM5.00
(b) A processing fee	RM50.00
(c) Certified copy of the licence fee	RM50.00

(2) A year fee shall be charged according to the standing pig population stands as follows:

(a) 1 head to 100 heads	RM100.00
(b) 101 heads to 300 heads	RM300.00
(c) 301 heads to 500 heads	RM500.00
(d) 501 heads and above	RM1000.00

(3) All fees shall be paid within ten (10) working days after the notice was issued.

(4) If the applicant failed to pay the fee within prescribed period as in the payment notice, the licence shall be revoked.

Transfer of licence

8. (1) During the validity period of a licence, the Director may, upon application by the licensee, authorise the transfer of a licence to any person, organisation, corporation or other entities nominated by the licensee.

(2) The licence has been transferred may be certified for annual renewal on the discretion of the Director.

(3) The transfer fee of a licence is RM50.00.

Renewal of licence

9. (1) An application for renewal of a licence shall be submitted to the licensing officer within a period not less than three (3) months before the expiry date of the current licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made as prescribed in regulation 3.

(3) Payment of two times the sum of a fee specified in regulation 7 shall be imposed for application of renewal of licence made less than three (3) months before the expiry date of the licence or after the expiration of the licence.

(4) The licensing officer may not renew a licence under these Regulations in the following circumstances, if the licensee—

- (a) repeatedly or continuously commits an offence under these Regulations or under the Enactment or breach of licence's conditions; or
- (b) found guilty and convicted of any offence under these Regulations or under the Enactment.

(5) The decision of the licensing officer for not renewing the licence may be appeal to the State Authority and the decision of the State Authority is final.

(6) An appeal under subregulation (4) shall be made through the licensing officer within thirty (30) days of a notification of the decision for the submission to the State Authority within a reasonable period.

(7) Subregulation (3) shall be applied if the State Authority allows the appeal.

PART III

SUBMISSION OF ANNUAL REPORT

Submission of annual report

10. (1) The licensee shall submit an annual report using Form E in the First Schedule together with new layout plan, if any, regarding the request for modification, enlargement and extension or the work related to the maintenance of pigs, facilities and sewage system and waste processing.

(2) The annual report shall be submitted to the Director or licensing officer during the application for licence.

(3) The Director may, on his discretion revoke the licence if the licensee fails to do so.

Pig farm record

11. (1) The licensee shall provide a complete farm records containing such information in Form F of the First Schedule.

(2) The record shall be maintained and updated from time to time.

PART IV

GENERAL REQUIREMENTS OF THE PIG FARM

Disease control

12. (1) A licensee shall apply an *ear notching* or any identification mark prescribed by the Director on his pig.

(2) Each pig farm shall have a passport book of a pig with farm's code or Premises ID assigned by the Director.

(3) The licensee shall monitor the status of the disease in pig farm on schedule and to keep a complete and updated record of disease monitoring.

(4) In the event of an outbreak or disease at the farm, the licensee shall immediately take the necessary steps or control and prevention as directed by the Director.

Fencing of the pig farm

13. All pig farms shall be fully fenced, which reasonably may prevent the entry of animals or pests and prevent livestock in pig farm from escaped.

Access to the pig farm

14. (1) Only one vehicle access to pig farm is allowed, except for any reason as deemed fit by the Director, more than one access may be allowed.

(2) Access to the pig farm shall be equipped with biosecurity equipment using vehicle dip or vehicle spray or both.

Renovation, expansion and extension

15. Unless approved by the Director upon an application, no renovation, expansion, extension or work related to pig farm may be permitted.

Disposal of dead animals and pig farm waste

16. (1) All dead animals and carcasses or parts thereof shall be disposed of by closed burning or cultivated.

(2) Waste materials of the pig farm shall be disposed of in accordance with any guidelines set by the Director.

Prohibition of slaughtering

17. (1) The slaughtering of pigs is prohibited in pig farm.

(2) All slaughtering activities shall be carried out at the pig slaughter house licensed by the State Authority.

Prohibited items

18. (1) The usage of any chemicals and illicit drugs as prescribed under the Poisons Act 1952 [Act 366] and the Food Act 1983 [Act 281], the Feed Act 2009 [Act 698] or the regulations made thereunder as stipulated in the Third Schedule of these Regulations is considered an offence under section 21 of the Enactment.

(2) The usage of any controlled substances as prescribed under the Poisons Act 1952 [Act 366] or the rules made thereunder shall be kept in a locked place and their usage are recorded.

Prohibited animals

19. (1) All other species of animals and birds shall not be allowed to be rear at the pig farm.

(2) Notwithstanding subregulation (1), dogs are allowed to be rear in the pig farm for control purposes.

Prohibition usage of waste as pig food

20. Waste is not allowed to be brought by the licensee into the pig farm as pig food.

Prohibition of untreated pig waste

21. Untreated pig waste are not allowed to be discharged by licensee into inland waters.

Effluent channeled by pipe lines or concrete drains

22. All effluent in a closed house shall be channeled through a pipe or concrete drain, and the licensee shall provide maintenance and scheduled cleaning as directed by the Director.

Pest and flies control

23. (1) The licensee shall provide an effective system of pest control in pig farm including food stores.

(2) The licensee shall be prohibited from planting any tree in the pig farm and any other plants that encourage the presence of birds and bats.

(3) The licensee shall be responsible for ensuring that flies index not exceeding the prescribed standards not more than ten (10) pieces for thirty (30) seconds using Scuder fly grill measuring 24 inches x 24 inches.

Vector control

24. A licensee shall comply with the following as measures of vector control by ensuring—

- (a) cleanliness of the pig farm at a satisfactory level;
- (b) no litter scattering around the pig farm;
- (c) drain properly constructed and functioning with connected drainage and subsequently to a sewage or biogas system;

- (d) sealed water tank;
- (e) larvaticide added into the water reservoir; and
- (f) an implementation of scheduled fogging.

Odours control

25. (1) A licensee is responsible to take measures so that odour from the pig farm is under control and does not cause air pollution.

(2) The licensee shall ensure—

- (i) the level of ammonia gas in a closed house shall be under twenty (20) parts per million (1,000 000) (ppm); and
- (ii) the level of hydrogen sulfide gas in a closed house shall be under five (5) (ppm).

PART V

LAYOUT PLAN FOR PIG FARM

Requirements for layout plan

26. All pig farms shall be built and designed in accordance with the stipulations set out in Form A as follows:

- (a) The place condition, dimension and size of the proposed closed house, waste processing system, water ponds and other structures;
- (b) The position of the boundary of land used for the purposes of the pig production, waste processing system, water storage and any other area that may be used to provide information about the layout plan of the pig farm;
- (c) The distance between the closed house system shall not be less than four (4) meters from the eaves to the eaves of a new pig farm;
- (d) For existing pig farm, the distance is according to topography or otherwise approved by the Director;
- (e) The minimum distance green of area from the eaves of closed house to the border of pig farm shall not be less than ten (10) meters;
- (f) For existing pig farm, the distance is in accordance with existing conditions or otherwise approved by the Director;

-
- (g) Preparation of adequate supply of water savings for daily management of pig farm;
 - (h) Preparation of a reserved area for waste processing system; and
 - (i) No usage of ground floor in a closed house system.

Closed house system

27. A closed house system shall have the following specifications:

- (a) Closed house building shall be sealed as well as poultry and pest resistant, except in parts for the air to move in and out;
- (b) Installation of ventilation system that use exhaust fans or air conditioning;
- (c) Preparation of three-phase electricity supply;
- (d) Preparation of the generator to supply electricity if the main power supply is cut off;
- (e) Preparation of support component tracking temperature and humidity in the closed house;
- (f) Preparation of emergency warning system;
- (g) Preparation of food and beverage of automatic or manual type of equipment;
- (h) Preparation of adequate light in a closed house; and
- (i) Preparation of the automatic control system panel.

Modern Pig Farming System

28. All pig farms shall complied with the Modern Pig Farming System containing the following criterias:

I. Closed house

Whole part of farm tightly sealed except in parts of the air to move in and out, where ventilation, temperature, brightness and humidity level in the farm may be controlled.

II. Zero discharge

- (i) Discharge of effluent or waste water from pig farm are not allowed to water course;

- (ii) The effluent is treated and recycled for the usage of the pig farm such as washing the farm;
- (iii) Zero discharge concept is recommended for the pig farms located upstream of the water intake point; and
- (iv) For the pig farm that need to be discharge, livestock effluent shall be complied with the discharge level of BOD₅ fifty (50) (ppm) as stipulated in the Environmental Quality Act 1974 [Act 127].

III. Buffer zone

Zone which is the straight line distance between the pig farm with residential areas, schools, clinics, places of worship and others that is minimum of two hundred (200) meters distance.

IV. Good Animal Husbandry Practice (GAHP)

Good Animal Husbandry Practice (GAHP) aims to achieve the following goals:

- (i) Food safety for consumers;
- (ii) Eco-friendly industry;
- (iii) The welfare of animals is preserved; and
- (iv) Ensuring the safety, health and comfort to farm workers and animals.

Revocation of approved layout plan

29. (1) When the layout plan approved by the Director, the construction of the pig farm shall begin within one calendar year.

(2) Non-compliance with these Regulations will result in the cancellation of such approvals and withdrawal of licence.

(3) The Director may extend the period of construction of the pig farm under subregulation 30(1) on his discretion.

(4) Any person who is aggrieved by—

- (a) the refusal of the Director to issue or renew any layout plan; or
- (b) the suspension or revocation of any layout plan,

may within thirty (30) days from the date notified in writing of the refusal, suspension or revocation, appeal in writing to the State Authority against the decision.

(5) The State Authority may, after considering an appeal under subregulation (4), allowing or denying decision appealed against it, and the decision of the State Authority is final.

Buffer zone for the pig farm

30. (1) The pig farm buffer zone for the new pig farm shall encompass and surround the entire pig farm and shall not be less than two hundred (200) meters, unless approved by the State Authority.

(2) For the existing pig farm, it shall be in accordance with the existing distance before these Regulations being gazetted.

(3) An activity and an appropriate development may be allowed in the buffer zone for the pig farm with the written consent of the State Authority.

Discharge of effluent

31. (1) The licensee shall ensure that the position for discharge of effluent shall be subject to the determination made by the Director.

(2) The position and design of the outflow of effluent discharge points into any inland waters or on any land as defined in subregulation (1) shall not be altered or changed without prior written approval of the Director.

(3) The parameter concentration of the effluent discharged or to be discharged, shall be as specified in the Second Schedule of these Regulations.

(4) For the purpose of these Regulations, the procedure for taking sample for chemical analysis is as determined by the Director.

Effluent treatment system

32. (1) The effluent treatment system shall be established with biogas systems or sewage system which includes solids separation process and aerobic treatment or anaerobic treatment.

(2) The treatment system specified in subregulation (1) may be improved by additional treatments that may improve the results of farm effluent of the pig farm's effluent treatment with the permission of the Director.

(3) Pond effluent shall be entirely cement with an area that may accommodate forty (40) liters of pig's effluent production for a day.

Standard rules in analysing effluent

33. For the purposes of these Regulations, the discharge of effluent into any inland waters shall be in accordance with any written law in force relating to the discharge of effluent.

Parameter limit of effluent discharged into inland waters

34. (1) If a licensee discharging effluent from pig farm that contain ingredients that have a concentration greater than specified in the Second Schedule of these Regulations, he commits an offence.

(2) Subject to subregulation (1), the licence issued under Enactment may be revoked by the Director if the licensee is found guilty by the law in force relating to the discharge of effluent.

Compounding of offences

35. (1) With the written consent of the Public Prosecutor, any offence committed under these Regulations may be compounded by the Director, on payment to the Director of an amount not exceeding fifty (50) per centum of the amount of the maximum fine for that offence within the time specified in the offer.

(2) An order to compound an offence will be issued by using Form C in the First Schedule of these Regulations.

(3) An acceptance to the compounding shall be made using Form D in the First Schedule of these Regulations.

PART VI**POWER OF DIRECTOR****Power of Director to determine additional regulations**

36. Director may determine any additional regulations required from time to time for the purpose of improving the pig industry.

PART VII**MISCELLANEOUS****Exemption and transitional**

37. (1) All owners of existing pig farms shall apply for a pig farming licence within the period of six months from the date of the coming into operation of these Regulations.

(2) The Director may, on his discretion refuse any application made after the expiry of that period.

(3) The Director may, on his discretion exempt any existing pig farms of any regulations under Part V of these Regulations.

FIRST SCHEDULE

**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Regulation 3]

FORM A

APPLICATION FOR LICENCE

I/We the undersigned hereby apply for a licence pursuant to the provisions of the Pig Farming Enactment 2016 and the Pig Farming Licensing (Penang) Regulations 2020, for that purpose give the following particulars:

SECTION 1 IDENTIFICATION	PAGE 1/2	FOR OFFICE USE
<p>1. (i) Name and Address of farm: Postcode: Phone No.: Farm Code/Premise ID: GPS No : Business Registration No.: (If body corporate, please attach registration with Registrar of Companies/Business)</p> <p>(ii) Name and Address of applicant (If body corporate, name of any one Manager/Director) I.C. No: Postcode: Phone No.:</p> <p>(iii) Proposed place for pig farming District: Mukim: Lot Number/s: Area (combined): (hectares) Land status: Land restriction: (If any) (Please attach a certified copy of land title with this application)</p>		

SECTION 2 PRODUCTION DATA	PAGE 2/2	FOR OFFICE USE
<p>2. (i) Rearing space: square meter</p> <p>(ii) Number of boars: heads</p> <p>(iii) Standing sow population: heads</p> <p>(iv) Standing pig population: heads</p> <p>Note: Definition of terms—</p> <p>(a) “rearing space” means an area in square meters, where pig rearing to be carried out or proposed to be carried out;</p> <p>(b) “boars” means the total number of boars used in the breeding of female pigs;</p> <p>(c) “parent sow population” means the total number of live female pig which are being mated including those which had conceived at least once and those farrowing; and</p> <p>(d) “standing pig population” means the total number of live pigs.</p> <p>(Please attach a layout plan showing lot boundaries, dimensions of all physical structures for pig farming (length and width) including residence, food factory, feed store, water ponds and other existing structures and proposed waste treatment facilities. The layout plan shall be accurate for structure orientation and dimensions and certified by the applicant).</p>		

I hereby declare that all information given in this application is true.

Date:

.....
(Name of Applicant)

.....
(Signature of Applicant)

**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Regulation 4]

FORM B

PIG FARMING LICENCE

	Name : I/C No. : Address : Phone. No. :
Receipt No.:	Licence No.:
<p>For pig farming subject to the provisions of the Pig Farming Enactment 2016 and the Pig Farming Licensing (Penang) Regulations 2020 with such restrictions and conditions as specified.</p> <p>Farm code/Premise ID:</p> <p>Farm address:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>GPS No.:</p> <p>Rearing space:square meters</p> <p>Standing pig population:heads</p> <p>Fee (RM):.....</p> <p>Date of payment:</p> <p>Date of issuance of licence:</p> <p>Date expiry of licence:</p> <p>Other restrictions/conditions:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
Date:	Signature: (Director of Veterinary Services State of Penang)

**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Subregulation 37(2)]

FORM C

ORDER TO COMPOUND AN OFFENCE

To:

.....
.....

Reference:

Result of an inspection found that you have committed the following offence under relevant provision of the law:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Date: Time: a.m/
p.m

Place:

Additional information:

.....
.....
.....

2. In exercising the powers conferred to me under the Pig Farming Enactment 2016, I am hereby offer to compound the offence for a sum of Ringgit Malaysia:
.....(RM.....).

If the offer is accepted, the payment may be made in cash. The payment may only be made at Veterinary Services Head Quarters State of Penang. An official receipt will be issued.

3. This offer expires on If full payment stated above is failed to made before or on such date, proceedings will be taken against you according to the Pig Farming Enactment 2016 and regulations made thereunder.

Date..... Director/licensing officer

**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Subregulation 35(3)]

FORM D

ACCEPTANCE TO THE COMPOUNDING OFFER

To:

Director of Veterinary Services
State of Penang

ACCEPTANCE TO THE COMPOUNDING OFFER

I refer to the order to compound an offence bearing reference No.: dated Hereby, I am accept the compound offer and enclosed herewith cash for the sum of Ringgit Malaysia
.....(RM.....) as full settlement of the compound.

Date:

Signature:

Name (Capital Letters):

.....

Address and Farm code/Premise ID:

.....

.....

.....

**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Regulation 10]

Form E

SUBMISSION OF ANNUAL REPORT

SECTION 1: To be filled up by Licensee	
<p>Annual report:</p> <p>Name: Year:</p> <p>I.C. No: GPS No.:</p> <p>Address: Registration No.:</p> <p>..... (If any)</p> <p>..... Address:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Postcode: Postcode:</p> <p>Tel. No.: Phone No.:</p> <p>Licence No.: Date issuance of licence:</p> <p>Status of licence: Date expiry of licence: (State if Temporary Licence)</p>	
<p>STANDING PIG POPULATION AND STANDING SOW POPULATION</p> <p>Rearing space : square meters</p> <p>Number of boars : heads</p> <p>Number of Standing sow population: heads</p> <p>Number of gilt: heads</p> <p>Standing pig population: heads</p>	
<p>FARM LAYOUT AND WASTE MANAGEMENT</p> <p>1. Is it any changes in the layout facilities over the reporting period?</p> <p>Answer: Yes/No (Delete where not applicable) If Yes, attached with answer.</p> <p>2. Is there any suggestions to change layout plan, rearing space, waste treatment system in the subsequent period?</p> <p>Answer: Yes/No (Delete where not applicable) If Yes, attached with answer.</p>	

Note: For any changes to the original layout plan, please attach a fresh layout plan and details in relation to changes made and proposed to be changed. The permission must be granted by the Director of Veterinary Services State of Penang in advance before these changes may be made.

I hereby declare that all information given in this application is true.

Date:

.....
(Name of Applicant)
(Signature of Applicant)

Company Seal (If applicable)

SECTION 2 (To be filled up by the Department of Veterinary Services State of Penang)

Findings on:

Farm sanitation	Good ☐	Satisfactory ☐	Poor ☐
-----------------	----------------------------------	--	----------------------------------

Waste treatment	Good ☐	Satisfactory ☐	Poor ☐
-----------------	----------------------------------	--	----------------------------------

Instruction/action:

.....
.....
.....

Application supported/not supported (Delete where not applicable)

Date:	Signature:
	(Director of Veterinary Services State of Penang)

PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020

[Regulation 11]

FORM F

PIG FARM RECORD

SECTION 1: To be filled up by licensee						
MONTHLY REPORT						
Month :						
Farm Name :			Farm Code/: Premise ID			
Pig population record in the farm						
Types of Pig	No. of pigs	Sold	Farrow	Dead	Destroyed	Balance
Boar						
Sow						
Boar replacement						
Gilt						
Piglet						
Weaner						
Grower						
Finisher						
Standing pig population						

Disease monitoring record				
Type of disease	No. of sick	No. of death	Drugs given	Note

Maintenance and cleaning record (mark (/))							
Date	Drainage	Fence	Pen	Waste Management System	Grass	Roof	Others

Prepared by:

Certified by:

.....

(Signature of Licensee)

.....

(Signature of Director)

SECOND SCHEDULE

PIG FARMING ENACTMENT 2016 PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020

[Subregulation 31(3), Regulation 34]

PARAMETER LEVEL OF DISCHARGE EFFLUENT

Parameter (1)	Discharge into inland water/ onto land (2)
Biochemical Oxygen Demand (B.O.D) 5 day, 20°C mg/l	50
Chemical Oxygen Demand (C.O.D) mg/l	500
Suspended solid mg/l	100

The State Authority may review parameter/standards of compliance.

Made on:

THIRD SCHEDULE**PIG FARMING ENACTMENT 2016
PIG FARMING LICENSING (PENANG) REGULATIONS 2020**

[Subregulation 18(1)]

PROHIBITED ITEMS**Antibiotics, Hormones and Prohibited Chemicals****(I) A. Antibiotics**

- (1) Avoparcin
- (2) Nitorfurans
 - (a) Nitrofurantoin
 - (b) Nitrofurazon
 - (c) Furozolidone
 - (d) Furaltadone
- (3) Teicoplanin
- (4) Vancomycin
- (5) Carbadox
- (6) Olaquindox
- (7) Choramphenicol

(II) B. Hormone

- (1) Diethylstilbestrol
- (2) Dienestrol
- (3) Heksestrol
- (4) Antithyroid agents

(III) C. Other Chemicals

- (1) Pesticides: Cyromazine
- (2) Drugs other than antibiotics

(3) Beta agonists:

- (a) Salbutamol
- (b) Terbutaline
- (c) Clenbuerol
- (d) Fenoterol
- (e) Salmeterol
- (f) Bambuterol HCl
- (g) Bitolterol Mesilate
- (h) Broxaterol
- (i) Eformoterol fumarate
- (j) Pirbuterol HCl
- (k) Procaterol HCl
- (l) Reproterol HCl
- (m) Rimiterol Hbr
- (n) Tretoquinol HCl
- (o) Tulobuterol HCl
- (p) Dapsone
- (q) Chlorpromazine
- (r) Chloroform
- (s) Colchicine
- (t) Nitroimidazole
 - (aa) Dimetridazole
 - (bb) Ipronidazole
 - (cc) Metronidazole
 - (dd) Ronidazole
- (u) Chlorofluorocarbons

(IV) Others

(1) Malachite green and Leucomalachite green

(2) Crystal violet

Made on 14 July 2020

[VPP 06/32 vol 2; PUNPP 352/100/1/2/SUB/79]

MUHAMAD AZRAI BIN MOHAMAD ZAINI
Clerk of
State Executive Council
Penang

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/ atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada **Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik).**

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

CAWANGAN ALOR SETAR

BAGI PIHAK DAN DENGAN PERINTAH KERAJAAN MALAYSIA

PNMB